

naša komunna

GLASILO OBČINSKEGA ODBORA SZDL LJUBLJANA - VIČ - RUDNIK

LETO V.

LJUBLJANA, FEBRUARJA 1965

STEVILKA 2

VEŠTO PROBLEMOV BO MOGOČE REŠEVATI LE S ŠIROKIM SODELOVANJEM DELOVNIH LJUDI
V DELOVNI ORGANIZACIJI IN V KOMUNI

Komunisti - do bistvenih vprašanj v komuni imejmo jasen odnos

Občinski konferenci Zveze komunistov v naši občini, ki je bila dne 29. januarja 1965, je prisostvovalo 117 delegatov in članov občinskega komiteja ter večje število gostov; med njimi tudi tov. Janko RUDOLF, član Izvršnega komiteja CK ZKS.

Konferenca je v luči smernic VIII. kongresa ZKJ ocenila in analizirala našo prakso ter oblikovala idejno in politično jasen odnos do nekaterih bistvenih vprašanj gospodarskega in ostalega družbenega razvoja v komuni.

med gospodarskimi organizacijami in inštituti ter hitreje osvajanje modernih tehnoloških postopkov in uporaba znanosti v proizvodnji.

Dosedanja planirana investicijska potrošnja v gospodarstvu naše občine marsikod presega realne mož-

Konferenca je jasno nakazala potrebo po hitrejšem uveljavljanju in izpopolnjevanju delitve po delu v vseh delovnih organizacijah v gospodarstvu in v javnih službah. Predvsem osebni dohodki višje strokovnih in vodilnih kadrov so v večji meri

Nadaljevanje na 8. strani

Mar za borce res ni več stanovanj?

Dne 9. februarja je imelo združenje borcev NOV naše občine redno letno skupščino. Na njej so med drugim razpravljali in sklepali o najvažnejših problemih naših borcev in izvolili novo skupščino.

Iz poročila, ki ga je podal predsednik organizacije ZB Stane Vrhovc je razvidno, da se je od lani položaj organizacije izboljšal, kar se zlasti vidi po razgibanih in kvalitetnih občinskih zborih občine. Glavna tema razprav na nedavnih občinskih zborih je bila — stanovanjsko vprašanje, za tem razprave o nejasnosti novega pokojninskega zakona, priznavalnine, zgodovinska dejavnost, urbanistične ureditve posameznih krajev in naselij, spomeniki NOB itd.

Problematika, ki so jo obravnavali na terenu je našla svoj odsev tudi na letni občinski skupščini ZB.

Tudi tam je bil glavni poudarek na reševanju borčevskih stanovanj. Ugotovili so, da za stanovanja mnogih borcev, ki po mnogih podjetjih nimajo visokih službenih položajev in se bližajo upokojitvi ne kažejo

samoupravni organi in vodstva, nobe-nega pravega zanimanja. Njihova glavna skrb so stanovanja za strokovnjake (kar je tudi prav), borce pa tolažijo, da bodo že prišli na vrsto. Diskutanti so se spraševali, če za bivše borce po podjetjih in ustanovah res ni več stanovanj?

Sekretar občinskega komiteja ZKS pa je poudaril, da bo morala

LOJZE SEVER za Velike Lašče,
JOŽE LEVSTEK za Ig,
LOJZE HABJAN za Škofljico,
JOŽE JESIH za Rudnik,
FRANC KONČAN za Horjul.

Uredništvo prosi občane, da vse družbeno-politične, gospodarske, kulturne in druge novice, sporočajo kar tem tovarišem.

Rok za oddajo rokopisov je vsak 1. v mesecu.

o tem čimprej ponovno razpravljati tudi občinska skupščina.

Ceprav se je na terenu razprava okrog priznavalnine nekoliko polegla, so vendar ugotavljali, da ne moremo več dopustiti, da bi bila višina priznavalnine enaka kot pred 10. leti. Zaenkrat organizacija še nima podatkov, kateri so dobili priznavalnine in kateri ne. Udeleženci skupščine so predlagali, da bi zdravstvena služba izvedla sistematični pregled vseh borcev.

Nadaljevanje na 8. strani

POSVET O OSNUTKU RESOLUCIJE ZVEZNE SKUPŠČINE
O NADALJNJEM RAZVOJU SISTEMA STANOVANJSKE IZGRADNJE

Resolucija naj bo preciznejša

Dne 9. II. je občinski odbor SZDL in občinski sindikalni svet sklical posvet o osnutku resolucije zvezne skupščine o nadaljnjem razvoju sistema stanovanjske izgradnje. Na njem so med drugim razpravljali o osnutku resolucije apliciranem na potrebe v naši občini, o urbanistični ureditvi, o cenah gradbenih storitev in o problemih izgradnje varstvenih ustanov.

V razpravi so diskutanti med drugim poudarili, da je treba tudi v naši občini skrbeti za čim večje uveljavljanje resolucije. Ugotovili so, da izdelava kompleksnih urbanističnih projektov zaostaja za dejanskimi potrebami. Pri graditvi stanovanj je največji problem pomanjkanje urbanističnih rešitev ali pomanjkljive ur-

banistične dokumentacije. Vzrok za tako stanje je tudi v pomanjkanju denarja. Ugotovili so tudi, da so pogosto grešili tudi s tem, da so projektantskim organizacijam prepuščali preveč samostojnosti za urbanistične rešitve. Predlagali so tudi, da bi bilo

Nadaljevanje na 8. strani

REDNA SKUPŠČINA ZVEZE VOJAŠKIH VOJNIH INVALIDOV

Invalidi na klimatskem zdravljenju

Zveza vojaških vojni invalidov Vič-Rudnik je imela v sredo, dne 3. februarja v prostorih kluba ZVVI v Malenškovi ulici redno skupščino.

Na njej so kritično pregledali dosedanje delo in si začrtali smernice za prihodnje delo.

Zveza se bori z mnogimi težavami. Kmečko-delavski sestav zveze povzroča dvojno specifičnost invalidskih problemov. Nadalje imajo veliko težav z invalidi, ki se ne morejo več aktivno udeleževati, in z mladino, ki odhaja iz dežele v mesto. Vsako leto se občutno zmanjšuje število članstva. Letos jih je kar 35 manj. Od skupno 1263 jih je v zvezi vključenih le 1070.

Ravno tako je stanovanjsko vprašanje še vedno na mrtvi točki. Vsaj 20 članov nujno potrebuje novo stanovanje, sredstev pa ni dovolj. Finančno so odvisni največ od članarin, ki so edini redni dohodek zveze, je pa še vedno premajhen za reševanje

vseh materialnih problemov. Člani so vse težave premagovali z optimizmom in dobro voljo. Uspeh ni izostal.

Tako so izvedli vsaj nekaj izletov v razne kraje, znane iz NOB. Šli so v Brežice in Kumrovec, izleta se je udeležilo 94 članov. Za obdobje starih in onemoglih članov so porabili 100.000 dinarjev. Največji uspeh v lanskem letu pa so dosegli s tem, da so poslali 71 članov na razna klimatska zdravljenja.

Delo zveze bi bilo lahko še plodnejše, če bi imeli svoje prostore. V sedanjih prostorih delujejo namreč še tri druge organizacije.

Na skupščini so postavili moto na Zvezo združenj borcev NOV Jugoslavije, v kateri so ogorčeno protestirali proti odločitvi o zastarelosti vojnih zločinov v Zvezni republiki Nemčiji.

Z občinske konference ZK

Tako je med drugim poudarila pomen in nujnost takšnega delovanja in notranjega razvoja Zveze komunistov, ki bo zagotavljal čim uspešnejše uresničevanje njene vodilne vloge, ki se mora odražati predvsem v socialistični in napredni vsebini sklepov vseh organov samoupravljanja, v razvijanju neposredne socialistične demokracije ter v prizadevanjih za osveščanje in sodelovanje čim širšega kroga delovnih ljudi pri vseh pomembnih odločitvah v delovni organizaciji in komuni.

Konferenca je tudi kritično ocenila vrsto slabosti v gospodarstvu. Med osnovne vzroke še vedno nizke produktivnosti vsekakor sodi slabo izkoriščanje obstoječih kapacitet, nemotorna strokovna zasedba delovnih mest ter slaba organizacija dela. Integracijski procesi se prav tako prepočasno uveljavljajo in se preozko pojmujejo. Ne gre vedno le za fizično združitve podjetij, temveč predvsem za večje poslovno sodelovanje med podjetji in posameznimi panogami za večjo specializacijo in kooperacijo. Ob takem kritičnem ocenjevanju gospodarstva pa ne smemo prezreti vseh pozitivnih rezultatov gospodarjenja, ki z ozirom na lansko leto kažejo viden napredek v pogledu produktivnosti, naraščanja osebni dohodkov in izvoza, kakor tudi v pogledu celotnega obsega proizvodnje.

Konferenca je tudi poudarila, da se gospodarske organizacije premalo poslužujejo znanstvenih raziskav in vseh možnosti, ki jih nudijo znanstveno-raziskovalni zavodi in inštituti. Potrebna bo večja povezanost

Stanovanjski bloki na Viču

NEKAJ OKVIRNIH NAVODIL ZA VOLITVE V OBČINSKO IN REPUBLIŠKO SKUPŠČINO

KAKO VOLIM?

Zdaj, ko smo v naših pripravah na marčne oziroma aprilske volitve že prešli javno predlaganje možnih kandidatov, se pripravljamo na kandidacijske zборе. Ker je pred nami še nekaj volivnih faz, smo se odločili, da bomo v tej številki naše volivce vsaj okvirno informirali o nadaljnjem poteku volitev in o volitvah samih. — Da bomo bolje razumeli zamenljivost skupščin pa si moramo biti popolnoma na jasnem vsaj o najvažnejših elementih rotacije.

Rotacija

Načelo rotacije je uvedla v našo prakso nova ustava. Njeno bistvo je zamenljivost skupščin, se pravi, njihovo redno obnavljanje.

Načelo zamenljivosti je tesno povezano tudi z omejitvijo ponovne volilnosti. Obe načeli drugo brez drugega ne moreta biti uspešni. Ob-

navljanje volilnih teles bi bilo brez pomena, če bi izvolili spet iste ljudi.

To načelo pa ne izključuje možnosti izvolitve v drugi zbor? Načelo rotacije, ni začasen ukrep. To je dolgotrajen instrument, sredstvo, ki spodbuja in zagotavlja napreden razvoj družbenih odnosov.

Rotacija seveda ne sme biti mehanična, češ: obnoviti je treba volilna telesa z novimi kadri, pa najsi bodo kakršnikoli. To bi bil formalizem. Pri kadrovskem obnavljanju predstavniških in družbeno-samoupravnih organov je treba upoštevati sposobnost ljudi in njihovo znanje.

Koliko kandidatov

Kar se tiče števila kandidatov je to prepuščeno svobodni presoji volivcev. Doslej je volilna zakonodaja dajala prednost le enemu kandidatu. S spremembami v volilnem sistemu pa je ustvarjena širša možnost za postavljanje več kandidatov.

Kandidacijski zbori bodo od 27. februarja do 9. marca

V II. fazi predlagajo volivci kandidate za odbornike občinskega zbora. Še prej pa predstavniki organizacije SZDL in društev navedejo kateri ljudje so bili evidentirani kot možni kandidati za odbornike. Hkrati pojasnijo tudi potrebe občinske skupščine glede na njene prihodnje naloge. Vsak predlagatelj se mora pri tem sklicevati na podporo najmanj štirih volivcev, katerih imena seveda navede.

V središču razprav kandidacijskih zborov bomo postavili funkcioniranje skupščine kot najvišjega samoupravnega organa v občini. Razen tega pa bomo govorili tudi o njegovi materialni bazi. Na kandidacijskih zborih bo potrebno govoriti o prihodnji usmeritvi skupščine, hkrati pa bomo sumarno nanizali naloge skupščine.

Evidentiranje (ki je že za nami) možnih kandidatov za vse skupščine (občinsko, republiško in zvezno), ni pomenilo, da smo s tem že postavili kandidato. To je bilo v resnici javno kadrovanje.

Pri nas lahko ugotovimo, da struktura možnih kandidatov še približno ustreza, čeprav z njo ne moremo biti še zadovoljni. Tako je za občinsko skupščino predlaganih 163 moških in 29 žensk, od teh jih ima največ (50) osemletko, visoko šolo

pa 43. 48 je delavcev, 51 pa inženirjev. Od 163 predlaganih jih 146 ni še bilo voljenih, 39 pa je bilo udeleženih v NOB

Kandidature za odbornike in poslance so veljavne šele tedaj, ko so sprejete na zboru volivcev oziroma na zboru delovnih ljudi in potrjena od občinske volivne komisije. Izmed evidentiranih možnih kandidatov pa moramo opraviti za kandidate še ožji zbor. Zanje pripada končna odločitev volivcem.

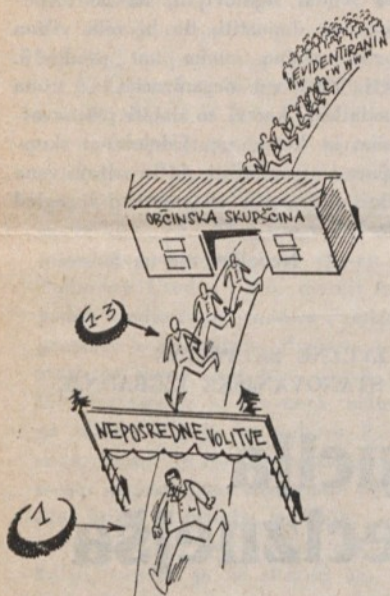
Kakšni kriteriji za izbiranje kandidatov?

V doslejšnjih razpravah so se že v pretežni meri izoblikovala merila, po katerih ocenjujemo kadre in se odločamo zanje v fazi kandidiranja. Zanimati nas mora konkretni odnos kandidatov do družbenega dogajanja, kaj človek v neposrednem, vsakdanjem življenju stori za razvoj socialistične demokracije, za neposredno delitev dohodka po delu, za intenzivno gospodarjenje, za izboljšanje življenjskega standarda, za humane odnose

med ljudmi. Človeka ne smemo vrednotiti samo po tem, ali ima razumevanje samo za koristi komune in za svoje delovne organizacije, ampak tudi po njegovem odnosu do širših družbenih interesov, do napredka vse jugoslovanske socialistične skupnosti. Ne ocenjujmo človeka samo po njegovih strokovnih odlikah, šolski izobrazbi, ekonomski razgledanosti in sposobnosti za javno nastopanje!

Kako volim?

S tem ne mislimo samo na zadnje dejanje, ko obkrožimo zaporedno številko kandidata, za katerega se odločimo in vržemo glasovalnico v volilno skrinjico. Tak pojem volitev je postal že zdavnaj preozek, da bi izrazil tisto, kar pomenijo volitve v naši stvarnosti — v pogojih samoupravljanja in naše socialistične demokracije. Ko govorimo o volitvah, mislimo pri tem na ves postopek, od razprav na sestankih socialistične zveze, sindikatov, mladine, samoupravnih organov itd., o čemer smo že govorili, prek kandidacijskih zborov, volitev na občinski skupščini pa do neposrednih volitev.

V zvezi s tem pa bomo obravnavali tudi pripombe, na družbeni plan. Med drugim bomo morali govoriti

tudi o sodelovanju delovnih kolektivov pri razvoju otroško varstvenih ustanov, šol in podobno.

Volitve v občinske skupščine

V tej fazi bodo prebrali na seji občinske skupščine imena kandidatov za republiško (in zvezno) skupščino, ki jih je potrdila volilna komisija.

Odbornikom bodo razdelili glasovne liste z napisanimi imeni kandidatov. Nato bo začelo glasovanje. Izvolitev poslancev za republiški

zbor pa še ne bo dokončna, ker jih bodo morali izvoliti še volilci na terenu. Izvolitev za štiri samoupravne republiške zборе pa je dokončna (prav tako izvolitev zveznih poslancev, katerih rezultate volitev pa bodo morali primerjati še z rezultati iz drugih občin).

Neposredne volitve

S tem, da volilci neposredno volijo tudi poslance za republiški in zvezni zbor, čeprav so bili le-ti pred tem izvoljeni že na občinski skupščini, je posebej izpričana enotnost

našega političnega sistema. Neposredne volitve v občinsko skupščino pa so tudi zato, da volivci nadzorujejo delo organov komune in preprečujejo možne lokalistične težnje.

Za naraščanje kriminala smo krivi tudi sami

Svet za splošne in notranje zadeve je imel pred kratkim sejo, na kateri je obravnaval kriminaliteto in druge, družbi škodljive pojave. — Po statističnih podatkih se kriminaliteta v zadnjih letih giblje na isti ravni, nekje pa celo pada. V porastu pa so naslednji prestopki: telesne poškodbe, pretepi, žalitve in manjše tatvine kakor tudi razni drugi mladoletniški prestopki.

VEDO ZA NEPRAVILNOSTI, A SE JIH NE UPAJO POVEDATI

Niso redki primeri, ko pošteni delovni ljudje poznajo nepravilnosti v podjetju, pa si jih ne upajo izraziti, ker se boje posledic birokratskega preganjanja.

NAJSLABŠI MLADOLETNIKI IZ „BOLJSIH“ DRUŽIN

Posebno pozornost zaslužijo mladoletniki. Največ mladoletnih prestopnikov je iz popolnih družin, kjer je mati doma in iz ekonomsko srednje ali zelo dobro situiranih družin.

Tudi v naših šolah je čutili premalo dela socialnih delavcev. Naši šolniki se često zadovoljijo s tem, da dijaka — prestopnika izključijo iz šole. Kako bo z dijakom pozneje, nihče več ne skrbi.

Na vzgojo mladine občutno vpliva slaba — neprimerna literatura, film in včasih celo televizija.

Kljub predpisom niso redki primeri, da v točilnicah točijo mladini, često že pijani, alkoholne pijače.

Pri mladoletnih prestopnicah je v porastu prostitucija. Posebno je veliko primerov mladoletnic, ki prihajajo s podeželja v Ljubljano. Često taka dekleta ne dobijo primerne zaposlitve niti stanovanja. Nihče ne skrbi zanje in tako so prepuščene vzgoji ulice.

ČRTAJMO ŽE Z DNEVNEGA REDA PROBLEME SEZONSKIH DELAVCEV

V naši občini so še vedno resen problem sezonski delavci. Kljub vsemu pa je večina naših podjetij do sedaj prav malo ali pa nič storila

za zboljšanje takega stanja. Zaradi slabih razmer, v katerih sezonski delavci živijo, je fluktuacija, velika. Eden od vzrokov je tudi, da podjetja sprejemajo delovno silo na hitro, čestokrat kriminalce, delomrzneže in hazarderje, ki so že bili v postopku. Vsekakor je pri takem izboru in pri fluktuaciji storilnost dela nizka. Ugotovljeno je, da so prav neurejene razmere in slabi delovni pogoji sezonske delovne sile baza za kriminal.

ZELIMO ELASTICNEJŠE INSPEKCIJSKE SLUŽBE

Pri obravnavanju zatiranja kriminalitete ne moremo prezreti sodelovanja naših inšpekcijskih služb. Vsekakor bi kazalo nekatere inšpekcijske službe prilagoditi elastičnejšim prijemom sistema dela, v smislu večje operativnosti.

Glede na to, da je kriminaliteta zelo kompliciran družbeni pojav, predlaga svet za splošne in notranje zadeve skupščine občine Ljubljana-Vič-Rudnik med drugim:

- Pri svetu za splošne in notranje zadeve naj se formira komisija za borbo proti kriminaliteti.

- Gospodarske organizacije je treba opozoriti na boljše zavarovanje družbenega premoženja pred tatvinami, higiensko-tehnični pomoči pri delu, ukrepi proti požarni varnosti in tako naprej.

- Predlagati je treba skupščini Ljubljana-Vič-Rudnik, ZK in SZDL, da glede vzgoje mladine: proučijo možnost uvedbe „hore legalis“, to je določene ure, po kateri mora biti dijak doma; da se obravnava in uredi prepoved obiskovanja gostinskih lokalov in točenja alkoholnih pijač mladini pod 18. letom in po 21. uri obisk tudi v spremstvu starejših ljudi.

- Priporočiti naj se podjetjem, ki zaposlujejo sezonsko delovno silo, da: z doslednim izvajanjem hišnega reda in primernim saniranjem razmer

preprečujejo hazardiranje, popivanje, pretepe in neprijavljenje bivanja brezdelnežev in klatežev; da uredijo v delavskih naseljih kulturno življenje; da si zagotovijo primerno stalno delovno silo.

- Angažira naj se tisk za kompleksno obravnavanje problematike javnega reda in miru in ne le, da poroča o posameznih izpadih.

- Sole naj posvetijo več dela ideološki in etični vzgoji mladine, v šoli in izven nje. Merilo za uspeh šole naj bo v bodoče razen strokovne — predpisane vzgoje tudi delo s mladino izven šole.

- Predlagati skupščini, ZK in SZDL, da store odločne korake proti izdajanju slabe literature, neprimernosti za mladino in vrtenju neprimernih filmov.

- Družbenim organizacijam (DPM, SZDL, RK itd.) priporočamo, da del svojih nalog posvetijo skrbi za družino, organizacijam varstvenih zavodov — ustanov za otroke in mladini zaposlenih staršev.

Urbanizacija in izgradnja Trnovega

Presoja urbanističnih načrtov postaja v zadnjem času pri nas vse bolj zadeva javnosti. Javne razprave o urbanističnih načrtih naj prispevajo k čimbolj smotrni ureditvi in oblikovanju prostora. Zato je izrednega pomena razumevanje, s katerim obravnavamo predlagane urbanistične rešitve. Z razumevanjem moramo obravnavati ne le ožje potrebe in koristi, ampak tudi tiste, ki po svojem pomenu presegajo ta okvir.

Urbanistične rešitve neposredno prizadevajo ljudi, saj se ti v okolju, kjer stanujejo, delajo in se gibljejo, resnično na vsak korak srečujejo z njihovimi posledicami. Vsak urbanistični načrt več ali manj prizadene tudi ožje potrebe in koristi nekaterih ljudi. Razumljivo je njihovo reagiranje in prizadevanje, da bi zaščitili svoje ožje potrebe in koristi. Upoštevajo pa se le taka mnenja in taki predlogi, ki izboljšujejo predlagane urbanistične rešitve oziroma ne nasprotujejo smotrni ureditvi in oblikovanju prostora. To so težave, ki jih srečamo pri javnih razpravah o urbanističnih načrtih in pri njihovem izvajanju. Te težave pa lahko zmanjšujemo in odстранjujemo na razne načine, med njimi kar precej uspešno tudi s pravilnim tolmačenjem vloge in pomena urbanizacije ter samega urbanističnega načrta in njegovega izvajanja.

Mnenja smo, da mora svojo vlogo pri tem opraviti tudi tisk.

S tem namenom objavljamo nekaj pojasnil k urbanističnemu načrtu in izgradnji Trnovega. Hkrati pa želimo opozoriti občane, da niso pravilna in točna, vsa mnenja in trditve v članku — Urbanizacija Trnovega, ki ga je objavila Naša komuna v številki 1. januarja 1965.

ZAKAJ URBANISTIČNI NAČRT ZA TRNOVO

Trnovo sodi med najbolj zaostale in neurejene predele Ljubljane. Več kot upravičene so dolgoletne zahteve zborov volivcev in posameznih občanov, naj se v Trnovem uredijo ceste, javni promet, javna razsvetljava, vodovod, kanalizacija; naj se zgradijo nekateri javni in družbeni objekti (vrtice, ambulanta, kulturni dom itd.) in naj se omogoči stanovanjska gradnja. Da bi občina mogla postopoma rešiti večje poredne probleme v Trnovem in omogočiti graditev stanovanj, je bilo treba najprej izdelati urbanistični načrt. Graditev in rekonstrukcije komunalno-tehničnih naprav, komunikacij in podobno je draga in zahteva zelo velika sredstva, zato se to ne more opraviti stihijsko, pač pa le po načrtu, ki upošteva razvoj soseske. Ta naj bi v prioriteti omogočil uvedbo javnega prometa preko podaljška Titove ceste, graditev stanovanj in vzporednih objektov (otroško varstvo, zdravstvo, preskrba, kultura itd.) in hkrati tudi komunalno urejanje.

Trnovo ima sedaj okoli 9 km cest in ulic, večinoma v gramozni izvedbi in nekaj v zelo slabem asfaltu. Sodobna ureditev cest in ulic, ureditev in asfaltiranje hodnikov za pešce, izgraditev vsaj 2 km cest za avtobusni promet bi pri današnjih cenah veljala mnogo preko 1 milijarde dinarjev. Če k temu prištejemo še dopolnitev obstoječe kanalizacije, vodovoda, električne napeljave in javne razsvetljave, dopolnitev telefonskih naprav, ureditev zelenic itd., vidimo,

da so za kakršnokoli v perspektivi dokončno ureditev Trnovega potrebna velika sredstva, ki jih smemo vlagati le po načrtu.

KAKO JE NASTAL URBANISTIČNI NAČRT ZA TRNOVO?

Za ureditev stanovanjske soseske Trnovo je občina v letu 1963 razpisala interni natečaj treh ponudnikov z namenom, da se najde najprimernejša rešitev za zazidavo tega območja. Natečajna žirija, ki so jo sestavljali priznani strokovnjaki, je od treh predloženih del izbrala idejni projekt ing. arh. Viljema Stermeckega, ing. arh. Milana Bižala in Rudija Lesjaka. Izbrani idejni natečajni projekt je bil v javni razgrnitvi, obravnavala pa sta ga tudi Svet za urbanizem in občinska skupščina ter sprejela kot osnovo za izdelavo dokončnega projekta.

Programske osnove za izdelavo urbanističnega načrta za Trnovo so bile podane z regulacijskim načrtom za mestno območje Viča, ki ga je izdelal zavod za urbanizem v Ljubljani, sprejela pa komisija za urbanizem pri Mestnem svetu po predhodnem obravnavanju na zborih volivcev in na občinski skupščini. Elaborat regulacije mestnega območja Viča med drugim obsega tudi programske rešitve glede rušenj manjvrednih in dotrajanih objektov (prikazano v karti faznosti rušenja) in rešitev glede namenske izrabe površin (karta površin).

V času izdelave dokončnega načrta je imel projektant stalne stike s predvidenim izvajalcem del in z občino. V dokončnem načrtu so upoštevane programske osnove regulacijskega načrta in idejnega natečajnega načrta. Dokončni načrt je bil javno razgrnjen v prostorih občine in v prostorih stanovanjske skupnosti. Dvakrat sta o njem razpravljala svet za urbanizem in občinska skupščina.

To nam kaže, da so bili ukrepi, ki naj zagotovijo čim boljše rešitve in da je bil postopek javen in demokratičen. Idejni natečajni projekt je žirija izbrala od predloženih treh projektov in ga dobro ocenila. Ta v dokončnem načrtu ni bistveno spremenjen. Z javno razgrnitvijo natečajnega projekta in dokončnega načrta in z razpravo na zboru volivcev je bila Trnovčanom dana vsa in polna možnost soodločanja. Te pravice jim ni nihče kratil. Upravičene in umestne pripombe in predlogi so bili pri sprejemanju dokončnega načrta upoštevani.

NEKATERE ZNAČILNOSTI URBANISTIČNEGA NAČRTA ZA TRNOVO

Pri obravnavanju urbanističnega načrta ne moremo zmetati vsah stvari v en koš. Urbanistični načrt moramo tudi pravilno pojmovati in če ga presojava, delajmo to z razumevanjem. Za presojanje urbanističnega načrta zlasti njegovih posameznih rešitev je potrebno poznavanje načrta, sicer lahko zaidemo ter ga enostransko, pomanjkljivo ali celo napačno razlagamo. Kot argumente za načrt ali proti njemu ne uporabljamo domnev. Dejstva naj bodo dejstva, osebnih mnenj pa ne proklamirajmo za dejstva.

Urbanistični načrt za Trnovo kot tudi drugi načrti za naše soseske —

niso načrtovanje za eno leto niti samo za eno desetletje, pač pa najmanj za obdobje tridesetih let. Načrt vsebuje ukrepe in rešitve, ki jih je možno realizirati takoj oziroma v krajši dobi in tudi take, ki so dolgoročni. Takoj oziroma v krajšem času je možno na primer graditi objekte na prostih površinah, zgraditi podaljšek Titove ceste in nekatere komunalno-tehnične naprave. Kasneje pridejo v poštev urbanistične rekonstrukcije (rušenje dotrajanih in pa manjvrednih objektov ter gradnja na tako pridobljenih površinah).

Dolgoročna je prav gotovo predstavitev struge Malega grabna. Trnovo pa se bo izgrajevalo in urejalo le postopoma, skladno s potrebami in možnostmi.

Urbanistični načrt za Trnovo je napravljen skladno s potrebami bodočega razvoja Ljubljane, pri čemer niso prezrte dane možnosti in zakonitosti. Res so severni predeli Ljubljane ugodnejši zaradi nosilnosti tal

Zanemarjene trnovske ceste

in nižje potresne stopnje, toda tudi tam nimamo neizčrpnih možnosti, zlasti ne zaradi Ljubljanskega vodovoda, ki zaradi higiensko-sanitarnih razlogov zavzema obsežen rezervat. Razen tega pa je po osnutku generalnega urbanističnega plana na severnih območjih Ljubljane predvidena gradnja predvsem visokih stanovanjskih objektov in industrije. Na območju naše občine pa je predvidena nizka in srednja zazidava. Predvidena nizka in srednja zazidava Trnovega je torej določena že z generalnim urbanističnim planom skladno s potrebami in možnostmi bodočega razvoja Ljubljane.

TRNOVO JE SKORAJ V CENTRU MESTA

Pri odločanju, katera zemljišča se naj pozidajo in tudi kako ter za kaj se naj pozidajo, igra veliko vlogo ne samo tehnična sposobnost zemljišča, temveč tudi lega zemljišča, ki lahko predstavlja veliko vrednost. V primeru Trnovega je vrednost lege predvsem v bližini mestnega centra.

Skladno z geološkimi pogoji in nosilnostjo terena je na severnem delu Trnovega predvidena gradnja 5 etažnih blokov, ob Ljubljanci pa 7 etažnih stolpičev, na južnem delu pa nizka zazidava. Vsa rušenja, ki jih bo zahtevala realizacija tega načrta, so pogojena z dotrajanostjo in higiensko neustreznostjo stanovanjskega fonda v starem severnem delu Trnovega. Nekaj objektov pa se bo porušilo zato, ker bistveno ovirajo smotrno ureditev soseske. Pri kakršnem koli načrtovanju Trnovega ne

bi mogli prezreti, da bo v bližnji ali daljši bodočnosti treba podreti in nadomestiti dotrajana in higiensko neustrezna stanovanja. Vsak načrt, ki tega ne bi reševal, bi bil pomanjkljiv. Seveda ne smemo pri obravnavanju rušenja prezreti, da je načrt napravljen za daljše obdobje in da se bo ves načrt kot tudi vsa rušenja izvrševala postopoma in skladno s potrebami in možnostmi.

Enako kot za rušenja velja tudi za zazidavo trnovskih vrtičkov. Tudi ta zazidava je pogojena s potrebami in možnostmi.

Nočemo zanikati določene vloge in pomena trnovske solate in druge zelenjave za preskrbo Ljubljane, ravno tako pa temu ne smemo pripisovati prevlekega pomena. Proizvodnja zelenjave na trnovskih vrtičkih tje v letih po vojni v upadanju prav zaradi spreminjanja strukture prebivalstva. Ta proces se bo vsekakor nadaljeval in bodo trnovsko zelenjavo nadomestili drugi proizvajalci.

skrb za solato itd. Samo z nekoliko truda bi bilo možno ugotoviti:

— da so bili storjeni vsi ukrepi, ki naj zagotovijo čim boljše urbanistične rešitve; da predlagani načrt ne pomeni enostranskega posega urbanista in tudi ne urbanističnega „forsiranja“;

— da so programske osnove za urbanizacijo Trnovega določene že z generalnim planom mesta Ljubljane in z regulacijskim načrtom mestnega dela občine Vič, ki v Trnovem določata izgradnjo in ureditev zaključene stanovanjske soseske z vsemi vzporednimi objekti (šolstvo, zdravstvo, varstvo otrok, preskrba, servisi itd.) v skladu s potrebami in razvojem mesta kot celote;

— da sta vrsta in način zazidave Trnovega programsko določena že z generalnim planom mesta in regulacijskim načrtom Viča upoštevajoč geološke pogoje in nosilnost terena;

— da je preiskava nosilnosti tal vedno dvakratna: prvič preiskava na širšem območju, ki služi urbanističnemu načrtovanju, drugič pa detajlna preiskava na določenem gradbišču, ki služi izdelavi projekta za določen objekt (objavljena slika prikazuje to drugo preiskavo tal!);

da je bila prva preiskava tal opravljena in osnova za načrtovanje v Trnovem;

— da preložitev struge Malega grabna ni široki urbanistični „zama“, s čemer naj bi projektant dosegel ekonomičnejšo povezavo s središčem Ljubljane. Ta trditev je zmotna, ker je preložitev struge Malega grabna del načrta sanacije Barja in vodnega režima na ljubljanskem mestnem območju v celoti, ki ga načrt za Trnovo samo upošteva po predlogu Zavoda za vodno gospodarstvo SRS.

Upravičeno se nam vsiljuje vprašanje, kje zidati v Trnovem, če smo proti zazidavi vrtičkov in proti rušenju dotrajanih in manjvrednih objektov. Ob takih stališčih je nesmiselno hkrati poudarjati, da je za Trnovo kljub temu potreben nek načrt, kajti noben projektant ne bo mogel iti mimo vrtičkov in mimo nujnih urbanističnih rekonstrukcij v obstoječem stanju zazidave Trnovega in stanju posameznih zgradb.

Pripombe na stanovanjsko cestno mrežo niso resne. Dovozi so jasno diferencirani in pregledni. Vsak objekt v soseski je dostopen z ene od obhodnih cest (širina 7—9 m) preko stanovanjske zbirne ceste (širina 6 metrov) in preko kratkih stanovanjskih dovozov k posameznim grupam objektov (širina 3 m). Dovozi segajo prav do vsakega objekta in omogočajo — ker so kratki in pregledni — kljub ozkemu cestnišču normalen in neoviran dostop za osebna, ambulanta in dostavna vozila. Premoga torej ne bo treba nositi v aktovkah.

Sedanje stanje cest in ulic v Trnovem je tako, da ne bi mogle ustrezati svoji funkciji pri nadaljnjem razvoju Trnovega. Ceste in ulice so med seboj nediferencirane ter je preveliko število prometno enakovrednih, kar onemogoča varen promet v stanovanjski soseski kot zaokroženi celoti. Poleg tega so cestišča obstoječih cest in ulic taka, da ne ustrezajo nadaljnjim potrebam urejene soseske. Ohranjanje obstoječih cest oziroma prilagajanje gradnje tem cestam bi bilo neekonomično.

Obodne ceste soseske (podaljšek Titove, cesta ob novi strugi Malega

Nadaljevanje na 4. strani

Na Poti v Rakovo Jelšo (levi podaljšek Opekarne ceste se pripravlja za gradnjo hiš kakih dvajset občanov. Nekateri od njih so že navozili na svoje parcele gradbeni material. Z gradnjo pa ne morejo začeti, ker je ta del občine izven gradbenega okoliša in tako upravni občinski organ ne more izdajati lokacijskih odločb. Nekateri od interesentov so pripravljani plačati celo del stroškov za izdelavo mikrolokacijskih načrtov ali ustanoviti stanovanjsko zadrugo. Če interesi ne bi dobili gradbenih dovoljenj je precejšnja možnost, da bi se številni od njih odločili za črno gradnjo. Kljub temu, da na Poti na Rakovo Jelšo ni urejena niti elektrika niti vodovod in kanalizacija niti cesta niti ni trgovin, bi bilo prav, da se zastopniki možnih graditeljev in občinske skupščine sestanejo, odkrito pogovorijo o vseh problemih in najdejo ustrezen rešitev. — Na sliki: Kupi opek in peska na Poti na Rakovo Jelšo pričajo o tem, da mislijo lastniki ne glede na prepoved zidanja na tem območju pričeti z gradnjo.

Franc — Krištof Bolnik. Eno od del, ki jih je obetajoči slikar razstavil v horjulskem Prosvetnem domu

Z akademijo so proslavili Prešernovo obletnico

Horjulska PD Svoboda je privedla v počastitev obletnice našega največjega pesnika slavnostno akademijo. Na akademiji, ki je bila v prepolni dvorani Prosvetnega doma, so poldrugo uro recitali Prešernove

pesmi, člana SNG Štefanija Drolčeva, Branko Miklavc in član celjskega gledališča Marjan Dolinar.

V dvoranici, pod odrom kulturnega doma, pa je razstavljala svoja najboljša slikarska dela domačin Franci Zupet-Krištof. Razstava je bila vse dni zelo dobro obiskana.

Kje so tiste stezice...

Največji problem za Horjulčane so njihove ceste. Ze sama cesta v Horjul je zelo slaba, naravnost problematična in nujno potrebna popravila pa je cesta Koreno—Samotorica. To so pred dvema letoma izločili iz občinskih cest, kar je prebivalce zelo prizadelo. Na vseh sestankih in na zborih volivcev je bil ta problem na dnevnem redu, vendar vesti zaenkrat še niso ohrabrujoče. V to cesto — ki tudi s turističnega vidika nekaj pomeni — je bilo doslej vloženih kakih 5 milijonov dinarjev, vendar bo zaradi stalnega odnašanja peska s ceste prav kmalu podobna stanju pred rekonstrukcijo.

Proizvodna konferenca v Iskri

Mladinski aktiv Iskre je imel konec prejšnjega meseca proizvodno konferenco, na kateri so mladi proizvajalci razpravljali o ekonomskem planu tovarne za letošnje leto, ter o novem pravilniku o delitvi osebnih dohodkov.

Mladi proizvajalci so nadalje razpravljali o perečih stanovanjskih

problemih članov kolektiva, o skrajšanem delavniku, o tekmovanju za dvig storilnosti, o izobraževanju ter o kulturi.

Iz svojih vrst so izvolili tudi poseben dopisniški odbor, ki je obljubil, da bo o vseh tovarniških problemih sproti obveščal redakcijo njihovega centralnega časopisa Iskra.

Oktet je zapel

Na Igu so imeli že dlje moški zbor, v katerem so prepevali vsi, ki so imeli le malo smisla do petja. Zbor je bil dokaj težak za vadbo, o gostovanju pa zaradi velikih stroškov ni bilo govora.

Ze v tem času se je osnoval oktet, katerega namen je bil, da izboljša kvaliteto petja in se afirmira. Z rednimi pevskimi vajami je začel v jeseni 1963. leta. V tem času je imel že več nastopov in bil vedno prisrčno sprejet od publike. Prvi večji nastop je imel na Kureščku pri proslavi ustanovitve Ljubljanske brigade, poleg tega pa je sodeloval na mladinskem koncertu in na vseh proslavah. Za note in ostale pripomočke je od krajevne organizacije SZDL

dobil šele pred kratkim dvajset tisoč dinarjev.

Da je oktet lahko dosegel tako lepe uspehe, se moramo med drugim zahvaliti tudi ravnatelju šole Karlu Pfunderju, ki je dal na razpolago prostore za vadbo in brezplačno uporabo harmonija. Pevovodja je Ileana de Fabrizioo.

V bližnji prihodnosti namerava napraviti oktet samostojen koncert in se tako uveljaviti tudi izven Iga.

JOŽE LEVSTEK

Pomankljiv urbanistični načrt

Med horjulske probleme spada tudi kanalizacija, ki je zastarela. Greznice so brez odtoka in se je celo zgodilo, da je fekalna voda zalila staro zajetje vodovoda v Koprivniku. Nujno potrebno bi bilo, da se vsa kanalizacija odvaja v Horjulščico.

Po novem urbanističnem načrtu bo zgrajenih še 15 hiš, za katere pa stara kanalizacije ne pride v poštev, nova pa v tem načrtu menda ni predvidena.

Dobra volja je premalo

Horjulčani so pred izgradnjo novega vodovoda. Zgradili so že novo zajetje pri izviru Horjulščice, da bi tako razbremenili staro zajetje v Koprivniku. Tudi polovica vodovodne napeljave je že dograjena. Novi vodovod je nujno potreben, saj je sedanjí vodovod ponekod celo nižji kot kanalizacija. Prebivalci gradijo napeljavo prostovoljno in s prispevki. Vendar pa kljub dobri volji vodovoda verjetno še ne bodo dogradili v doglednem času, ker jim primanjkuje finančnih sredstev. Nujno bi potre-

bovali še približno 16 milijonov dinarjev. Zaposili so že za posojilo 5 milijonov dinarjev, vendar niso prejeli odgovora.

Bodo v Brezjah dobili trgovino?

Prebivalci Brezja si že vrsto let žele trgovino, saj morajo po najnujnejše življenjske potrebe prav v štiri kilometre oddaljeni Horjul ali pa celo na Dobrovo. Do Dobrove pa ni nič manj kot sedem kilometrov.

Vaščani so to željo posredovali tudi nekaterim trgovskim podjetjem, ki pa za takšno realizacijo, žal, nimajo posluha. Mnenja so namreč, da bi takšna prodajalna zagotovo poslovala z izgubo.

Čudno pa je, da sta bili med vojno v Brezju kar dve trgovini in sta obe lepo uspevali. Pa še to. Kmetove in delavčeve zahteve so bile takrat gotovo manjše kot dandanes.

Urbanizacija in izgradnja Trnovega

Nadaljevanje s 3. strani

grabna in južna obvoznica) so določene z načrtom osnovne cestne mreže za vse mesto. Načrt za Trnovo jih ne more spreminjati.

Razpoke na enem od blokov na sosodnjih Prulah ne morejo biti zanesljiva domneva, kaj šele argument, da v Trnovem ni pogojena gradnja stolpičev. Ob navajanju tega primera bi vsekakor bilo umestno predhodno razčistiti vzroke za te razpoke bloka na Prulah, ne pa enostavno sklepati na slabo nosilnost tal in to aplicirati na Trnovo. Vzroki so namreč lahko različni: napaka v projektu, nepravilno upoštevanje nosilnosti tal, izvedba sama itd.

Pri presoji ekonomičnosti izgradnje in ureditve Trnovega moramo ne glede na katerikoli načrt računati s sedanjim stanjem Trnovega in z nekaterimi problemi, ki bi se pojavili pri vsakem načrtu.

Trnovo želimo urediti in dati sedanjim in bodočim prebivalcem tega območja boljše pogoje življenja. Pri reševanju teh problemov ne moremo zanikati obstoječega stanja, ki v cilju dokončne ureditve zahteva določene urbanistične rekonstrukcije. Vsaka stanovanjska graditev zahteva gradnjo komunalnih naprav in vsoprednih objektov, temu se ni mogoče izogniti. Zaradi zaostalosti Trnovega so tu te potrebe še večje.

Dvomi, ali se vse to splača zlasti glede na dvomljivo gostoto zazidave po predloženem načrtu, niso upravičeni. Gostota naselitve, ki jo predvideva načrt, bo za 20% večje kot je predvideno v programu oziroma v generalnem urbanističnem načrtu.

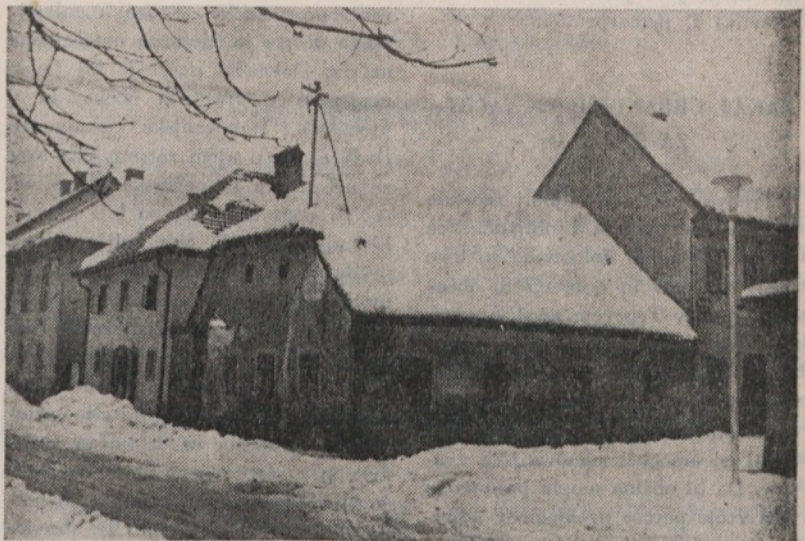
Povečevanje gostote bi — sodeč po dosednji praksi — naletelo na enako negodovanje kot zazidava vrtičkov in rušenja. Mnenja smo, da predvidena gostota ustreza in da eventualno še možno povečanje gostote ne bi bistveno vplivalo na zboljšanje ekonomskega računa.

Stanovanjska gradnja brez graditve vzporednih objektov in komunalnih naprav ni možna. To lahko odpade le, če opustimo stanovanjsko gradnjo. Toda v Trnovem s tem ne bi odpadla potreba po ureditvi prometa, po določeni izgradnji komunalnih naprav in drugih objektov na družbene službe.

Trnovo predstavlja dopolnjevanje obstoječe zazidave in komunalne ureditve. Problemi Trnovega so torej že, ne glede na nadaljnjo graditev stanovanj in jih je treba rešiti, toda ne stihijsko, pač pa po načrtu, ki te probleme rešuje perspektivno. Vsak urbanistični načrt mora pri smotrnem oblikovanju in pri urejanju prostora predvideti tudi vzporedne objekte, čeprav je njihova gradnja draga.

Realizacija vsakega urbanističnega načrta — torej tudi za Trnovo — pa je odvisna od dejanskih potreb in možnosti. Občinska skupščina, ki določa program izgradnje posameznih predelov, je že ob sprejemanju načrta določila postopno izgradnjo Trnovega in sicer v etapah, ki so ekonomsko najbolj pogojene in bode hkrati omogočile rešitev nekaterih problemov v Trnovem.

SVET ZA URBANIZEM
SKUPŠČINA OBCINE
LJUBLJANA-VIČ-RUDNIK

Zdaj, ko je končan urbanistični načrt za Trnovo, bo treba kar kmalu razmišljati tudi o Krakovem

Kaj je z avtobusno postajo na Turjaku?

Turjačani že več kot dve leti zaman razpravljajo o cestnih priključkih. „Ali naj v tretjem letu še verjamemo obljubam?“ se vprašujejo ljudje. Njihov odbornik je o tem že govoril v občinski skupščini, na upravi Tajništva za notranje zadeve, a cestna uprava ničesar ne ukrene.

Posledica je, da avtobusi ne morejo do avtobusne postaje pri Zadrudnem domu, da so bile že štiri prometne nesreče, dve od teh s hujšimi posledicami. Samo pri šoli, ki tudi nima pravega dostopa do ceste (tu so bile tri nesreče), prečka na dan cesto preko sto uencev in drugih vaščanov. Ze dosedanjí stroški za zdravljenje so znesli kdove kolikokrat več, kot bi stali prometni znaki.

V Turjaku so sadili okrasne grme, denarja za priključke pa še

vedno ni. Koliko časa bodo ljudje še odrezani od glavne ceste in koliko časa bodo še v stalni smrtni nevarnosti, če pridejo nanjo?

S. L.

Voda tudi v Brezjah

Tudi v poslednjo hišo v Brezjah bo sredi letošnjega leta pritekla voda iz lastnega vodovoda. Vodovod gradijo že dve leti in bo veljal, ne upoštevajoč prostovoljnega dela vaščanov, okoli štiri milijone dinarjev. Zahvala za dokončno realizacijo potrebne komunikacije gre občinski mu inšpektorju Lojzetu Knepu.

Oceno zemljišč bo treba spremeniti

Ukinitev davka kmetom v IV. proizvodnem okolišu je povzročila pri nas negotovanje prizadetih. Prizadeti (K. O. Velike Lašče — III. okoliš) so v Retjah, ki imajo (po njihovih izjavah) slabo zemljo kot v Dvorski vasi, kjer je IV. okoliš.

Kljub temu, da je kmetom ukrajn davek, so v prvi akontaciji plačali enake zneske kot prej, ker se je povečal prispevek za socialno zavarovanje. Postavlja se tudi vprašanje, kaj je z osebo, ki je edina sposobna za delo in zbolji. Kje dobi sredstva za preživljanje? Kdo ji bo dal nadomestilo za nujne življenjske stroške?

Volivci so bili razen tega tudi mnenja, da so uvedene prevelike davkatve pri razrezu bukovega lesa za predelavo, saj znaša za 1 m³ 9000 dinarjev. Kje je stimulacija za raz-

vijanje domače obrti oziroma suhe robe, ki je edini dodatni vir dohodkov v teh pasivnih in gospodarsko revnejših vaseh?

L. S.

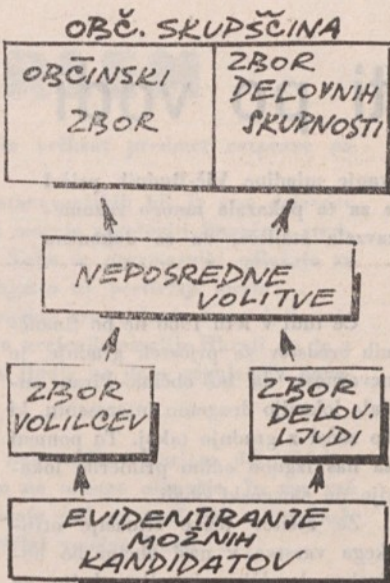
Za kooperante 30 kosilnic

Kmetijska zadruga Velike Lašče bo iz investicij nabavila okrog 30 motornih kosilnic BCS iz uvoza — za kmete kooperante. Odplačevali bodo 10 let z mesom in mlekom.

V Zaklancu potrebujejo novo transformatorsko postajo

V Zaklancu, Podoljnici in Lesnem brdu potrebujejo novo transformatorsko postajo. Stara napeljava, zgrajena leta 1939 je že močno dotrajana. Zaradi slabe napetosti se redno dogaja, da radioaparati sploh ne igrajo. Isto usodo si delijo še vsi električni gospodinjski pripomočki in stroji. Prebivalci teh krajev želijo problem čim hitreje rešiti. Na se-

Shema, ki prikazuje vse faze volitev v občinski skupščini

stankih in na zborih volivcev je to vprašanje vedno znova v ospredju, vendar ga ne morejo uspešno rešiti, ker nimajo na razpolago dovolj finančnih sredstev.

Nogometaši Svobode že trenirajo

Srečal sem Božidarja Jazbinška, nogometaša NK Svobode.

Prijatelji nogometa ga poznajo kot dobrega nogometnega vratarja, ki že četrto leto brani gol viške enajstoričice. Na kratek razgovor o nogometu je prav rad pristal.

— Ali ste pri Svobodi že začeli s pripravi za spomladanski prvenstveni zavrtljaj v slovenski nogometni ligi?

— Na prvem skupnem treningu smo se zbrali 25. januarja. Ta dan smo zaključili zimski odmor, ki je trajal vse od zadnje tekme v jesenskem delu tekmovanja SNL. Treniramo zunaj, na zasneženem igrišču, pod vodstvom izkušenega trenerja Staneta Brezarja. Ta posveča največ skrbi uigravanja moštva in pa naši kondiciji.

— Kateri igralci prihajajo v peštev pri sestavi enajstoričice?

— Skrjanc, Banjanac, Torkar, Rezar, Pirc, Kadunc, Rešeta, Kosi, Potočnik, Zabukovec, Mesaroš in jaz. V moštvo se bo vključil tudi naš „stari“ standardni igralec Strmecki, ki prihaja iz JLA. Izgubili pa bomo Verbiča, ki bo odšel na odsluženje vojaškega roka. Naše vrste bo poži-

vel tudi igralec, ki je v naš klub prestopil iz NK Priština.

— Slabosti moštva?

— Okrepiti bomo morali obrambo, ki se je že v jeseni pokazala kot slabši del naše enajstoričice. Manjka nam tudi uigranosti.

— Kdo bo letošnji republiški prvak?

— Najvišji naslov bodo osvojili nogometaši Slovana s Kodeljevega.

— Kdo je največvarnejši napadalec v SNL?

— Mavčec iz NK Murska Sobota.

— Ali bo Olimpija letos prišla v prvo ligo?

— Prepričan sem v to. Že v jeseni jo bomo videli v družbi najboljših nogometnih klubov.

LADO

Podjetni Žažarčani

Prebivalci Žažarja so si pred kratkim sami s prostovoljnimi delanci in z denarnimi prispevki uredili vodovodno napeljavo. Sedaj pa se lotijo še kanalizacije. Upajo, da bodo tudi s tem še letos gotovi. Sicer želijo urediti še pokopališče, kjer ni mrliške vežice, vendar trenutno ni na razpolago toliko sredstev.

V Vrzdencu urediti avtobusno obračališče

V Vrzdencu se vsi vaščani trudijo okoli rešitve avtobusnega obračališča. Avtobusi sedaj le stežka obračajo na ozkem in dotrajanem obračališču, zlasti je to problem ponoči, ker ni na tem mestu nobene svetilke. Med načrte bi radi vključili še popravilo lesenega mosta, ki kmalu ne bo več uporaben.

Na zboru volivcev se o vseh temi veliko razpravljali in ugotovili, da so pri vseh teh načrtih težava s finančnimi sredstvi, katerih ni na razpolago.

Vikendi ob Ljubljani, od katerih so spremenili v stanovanjske barake

Pot v Pušče nedostopna

Pot v Pušče je skoraj nedostopna, tako da celo zdravnik ne more obiskovati bolnikov. Kdo jo bo popravil? (Morebiti bi pa vaščani sami zagrabili za lopate.)

Zahvala

Ze tretje leto je Občinska zveza prijateljev mladine Vič-Rudnik organizirala akcijo ob novoletni jelki na ta način, da je naprosila za pomoč gospodarske organizacije — patronate. Te naj bi s kolektivnim darilom obdarile pionirske odrede in vzgojno-varstvene ustanove.

Akcija je zelo lepo uspela. Gospodarske organizacije so za to zamisel pokazale veliko razumevanja, saj je bilo podarjenih daril v skupni vrednosti preko 2 milijona 100 tisoč dinarjev. Zveza prijateljev mladine se v imenu pionirskih odredov, vzgojno-varstvenih zavodov in v svojem imenu, sicer malo pozno a iz srca, toplo zahvaljuje.

Prispevale so naslednje gospodarske organizacije:

med vsemi največ Kmetijska zadruga Mokerc-Ig, Kmetijska zadruga Dobrova, Kmetijska zadruga Velike Lašče, Elektronika Horjul, Tovarna vijakov, Tobačna tovarna, Mercator, Rašica, Zičnica, Zimnica, Kovinska industrija Ig, Mizarska zadruga Vič, Gozdno gospodarstvo Ljubljana, Elektropjekt, Lesno podjetje Polhov Gradec, Gozdno gospodarstvo Skofljica, Tekstilka, Eles, Ljubljanske opekarnice, Pohištvo, Industrija gostinske opreme, Elektroprenos, Vinocet, Galvanotehnika. Razen gospodarskih organizacij so se odzvala tudi društva in družbene organizacije, krajevne skupnosti in razni odbori.

Vsem še enkrat toplja zahvala.

ZVEZA PRIJATELJEV MLADINE
LJUBLJANA-VIČ-RUDNIK

predsednik:
Franc Malovrh

Drobiž iz Velikih Lašč

Ceprav imajo umetna gnojila 40 odstotkov regresa, jih kmetje malo kupujejo, ker se jim zde predraga. Ko ni bilo na primer Thomasove žlindre, so vedno povpraševali po njej. Ko jo je zadruga nabavila, jo je velik del ostal v skladišču neizkoriščen.

Nujno so potrebna posojila za popravilo privatnih hiš in gospodarskih poslopij. Te kredite bo dodeljevala zadruga iz svoje hranilno-kreditne službe.

Pred vojno je imelo nekaj vaščanov v okolici Turjaka enake davke. Sedaj so si precej različni. Možno je, da so nastale napake sedaj ali pa ni bilo pravilnosti pred vojno. Odločili so, da bodo na svoje stroške povabili predavatelja s katastra, kjer bodo ob lestvici in posestnem listu izračunali pravilnost obdavčenja.

S. L.

Cesta v Mohorje pozimi zaprta

Proti Mohorju je pozimi cesta zaprta, ker je ne plužijo. Cesto uporabljajo vsi (vaščani in gozdno gospodarstvo) in je zato treba poiskati plačnika za oranje. Podobno je pod Turjakom v smeri proti Praznikom.

LOJZE SEVER

Prešernova družba

NUDI DOBRO IN
POCENI KNJIGO

Za svoje člane bo v letu 1965 izdala:

1. PRESERNOV KOLEDAR 1966
2. Mira Mihelič: „ZMERAJ, NIKOLI“, povest
3. Ernest Hemingway: „IMETI ALI NE“, roman
4. Sergej Sartakov: „PO BRZICAH ČUNE“, potopis
5. PRAVLJICE, izbor iz svetovne mladinske literature
6. Emilijan Cevc: SLOVENSKA UMETNOST, bogato ilustrirano poljudnoznanstveno delo
7. eno STENSKO SLIKO po izbiri: Lovro Janša: „Gorska pokrajina“, Ferdo Vesel: „Prijatelji“ ali Rihard Jakopič: „Sava“ Letna naročnina 1200 din
- 9 romanov v zbirki „Ljudska knjiga“ 3000 din
- 12 števil revije „OBZORNIK 65“ 1200 din

Pojasnila in naročila pri vseh poverjenikih in upravi Prešernove družbe v Ljubljani, poštini predal 41/I

Odslej bomo pričeli pošiljati naš list le rednim naročnikom. Interesenti naj izpolnijo to naročilnico in nam jo čimprej pošljejo.

Časopis občinskega odbora SZDL, Ljubljana-Vič-Rudnik

NAŠA KOMUNA

je mesečnik. Izhaja na osmih straneh in objavlja:

- Kritične in problemske sestavke
- Zanimivosti iz naših krajev
- Najvažnejše skupščinske sklepe
- Poročila iz delovnih kolektivov na področju občine
- Kmetijsko problematiko
- Gradbene in komunalne novice
- Mladinske vesti
- Bogato slikovno gradivo

Ime in priimek

Stanovanje

Pošta

se naročam na časopis občinskega odbora SZDL, Ljubljana-Vič-Rudnik

NAŠA KOMUNA
LJUBLJANA, TRG MDB 7

letno 400 dinarjev
polletno 200 dinarjev

Ustrezno podčrtaj!
Pisno štjljivo!

Lastnoročni podpis:

IZGRADNJA MLADINSKEGA LETOVIŠČA PACUG V PIRANSKI OBČINI
ZARADI POMANJKANJA DENARJA V ZAGATI

Pacug ne sme splavati po vodi

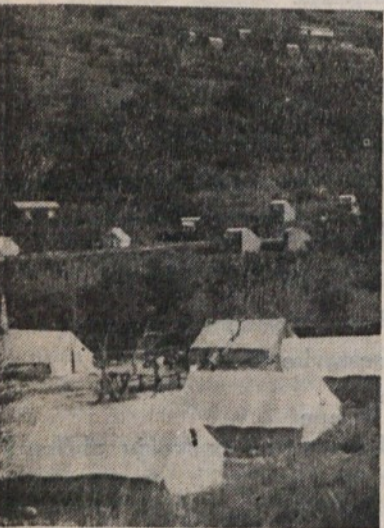
Takoj po končanih letovanjih v septembru 1964 je svet zavoda za letovanje mladine Vič-Rudnik pričel razpravo o gradnji nove baze za mladinsko letovišče. Občinska skupščina je za to pokazala mnogo razumevanja. Dne 23. septembra 1964 je na svoji seji razpravljala o tem in zavzela stališče, da se dokončno uredi ta, za mladino tako potrebna, obmorska letoviška baza.

Dne 3. februarja tega leta je bil Pacug spet na seji občinske skupščine, a zaradi pomanjkanja proračunskih sredstev v letošnjem letu skupščina ni mogla izdvojiti niti minimalnih sredstev za začetek gradnje.

Zavod za letovanje mladine Vič-Rudnik je bil ustanovljen decembra 1961 z nalogo, da prevzame vso organizacijo in skrb za rekreacijo mladine na območju občine. Ob ustanovitvi je prevzel v upravljanje obmorsko mladinsko letovišče v Rovinju in višinsko letovišče v Logu pod Mangartom. Rovinjska baza je lahko sprejela najprej 80, nato pa 120 otrok v eni izmeni. Zaradi številnih težav in nedoslednosti občinske skupščine Rovinj pa smo to letovišče opustili. Taka situacija nas je silila, da smo razmišljali o novi lokaciji na slovenski obali. Aprila 1964. leta je občinska skupščina na naš predlog kupila od republiške gasilske zveze lokacijo in stavbo z vsem inventarjem v Pacugu, v občini Piran.

Letovišče Pacug je ob morju v dolini in je lokacijsko zaključena celota, kar zelo ustreza za mladinsko letovišče. Poleg navedenih ugodnosti je tudi kapaciteta mnogo večja kot v Rovinju; saj gre v eno izmeno 180 otrok — 100 v hišicah, ostalo pa v šotorih, ki pa so zelo dotrajani.

V letu 1962 je letovalo 440 otrok, leta 1963 — 460, lani pa kar 675 otrok, kar je omogočila nova baza v Pacugu. Interes za obmorsko letovanje je vsako leto večji, kot zmorejo naše kapacitete, medtem ko je pa prijav za letovanje v višjih legah vedno manj.

Del otrok je preživelo svoje počitnice tudi v šotorih

Vsako leto letuje povprečno 58 otrok brezplačno. Prvenstveno gredo na letovanje socialno in zdravstveno ogroženi otroci, ki dobe pri zdravniškem pregledu indikacijo I, oziroma jih izberejo društva prijateljev mladine ali šole.

V letu 1965 pa se bo v Pacugu zmanjšala kapaciteta za 40 otrok v eni izmeni zaradi izločitve dotrajanih šotorov.

Glede na številne razgovore in glede na piranski urbanistični načrt, ki predvideva v Pacugu zidane objekte, je naš zavod za pospeševanje turizma in gostinstva izdelal na podlagi urbanističnega programa obmorskega pasu idejni načrt.

Izgradnja letovišča je predvidena v 3 do 5 letih, kar je odvisno od finančnih sredstev. Po izgradnji bo lahko to letovišče v eni izmeni sprejelo 250 otrok, kar bo za naše razmere v bližnji prihodnosti vsekakor zadoščalo.

V predsezoni in po njej bomo uporabljali letovišče za šole v naravi. Kapaciteta in ureditev prostorov bi omogočala hkratno bivanje štirih razredov. Zavod za prosvetno pedagoško službo ima v programu, da bi vsako leto šli skozi to šolo razredi iz območja vse občine. Take šole imajo urejene že vse ljubljanske in še nekatere druge mestne občine v Sloveniji.

Na območju krajevnih skupnosti Velikih Lašč, Turjaka in Roba so imeli zbere volivcev.

Volivci so bili seznanjeni z osnutkom predloga občinskega plana in so o tem razpravljali. Ugotovili so, da je še premalo konkreten, saj iz njega ni razvidno, koliko sredstev je predvidenih za neko določeno stvar, ker so številke precej splošne.

Na področju vseh treh krajevnih skupnosti so največ razpravljali o šolstvu in kmetijstvu, ki sta tu najbolj pereča. Ze več let pripravljajo graditev nove centralne šole v Velikih Laščah. Delajo razne načrte, za začetek gradnje pa še ni zagotovljenih sredstev.

To vprašanje se vleče že od vojne, ko je bila šola požgana. Stvar se je še poslabšala z dotokom učencev višjih razredov na centralno osemletko. Zaradi vsega tega smo povabili inž. arh. Gasparija, ki je obrazložil idejni osnutek nove šole, načrte pa bodo (po njegovi obljubi) pri Projektivnem biroju napravili v kratkem in bo z njimi prišel pred volivce na naslednjem zboru. Tov. Gaspari je poudaril, da mu povzroča nekaj težav teren, ker so urbanisti določili premajhen prostor za šolski kompleks, nekaj pa novi predpisi in normativi za šole.

Volivci so postavljali vprašanja in pripombe glede možnosti nadzidave oziroma povečave kapacitete šole v prihodnosti, vzdrževanja šole, ogrevanja, prehrane in nujnega toplega obroka za oddaljene učence, ker v kraju ni predviden obrat družbene prehrane, o celodnevem varstvu, o internatu v zimskem času za najbolj oddaljene učence, o prevozu šolarjev, objektih za telesno kulturo in vzgojo, o prezračevanju, higieni, prilagojenosti učilnic za učence na nižji stopnji itd.

Zavlačenje gradnje je povzročilo negodovanje nekaterih ljudi, ki so prenehali s plačevanjem krajevnega samoprispevka. Teh nekaj milijonov ni tako velika vsota v primerjavi z gradbenimi stroški, vendar pa je bila za tak pasivni kraj težko breme. Zaostali znesek bodo še zbrali.

Ker je graditev šole v planu že več let, a se še ni pričela graditi,

Če tudi v letu 1966 ne bo finančnih sredstev za pričetek gradnje, je nevarnost, da bo občina Piran oddala lokacijo drugemu interesentu, ki bo začel z gradnjo takoj. To pomeni za nas izgubo edino primerne lokacije na slovenski obali.

Za rešitev težke situacije otroškega varstva v naši občini bo občinska skupščina izvedla akcijo za potrebna sredstva po gospodarskih organizacijah.

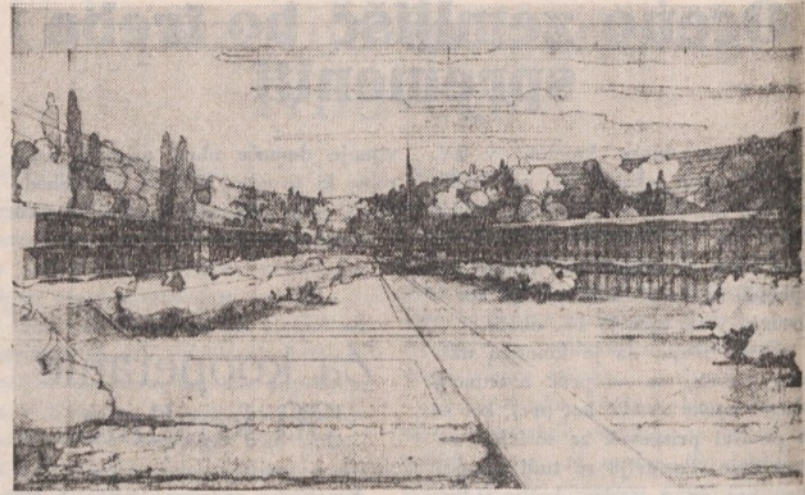
Apeliramo na starše — delavce, zaposlene v gospodarskih organizacijah na območju občine, da preko samoupravnih organov v gospodarskih organizacijah skušajo izdvojiti sredstva za pričetek gradnje občinskega mladinskega letovišča v Pacugu.

V Velikih Laščah so trdno odločeni graditi šolo

so volivci vseh volivnih enot soglasno sklenili, da sprejmejo predlog družbenega plana s pridržkom, da se zagotovi začetek gradnje šole že v letošnjem letu (izgradnja temeljev in podobno). Gospodarske organizacije ne bodo mogle dosti prispevati iz svojih skladov, ker so same obremenjene z velikim odstotkom dajatev.

„Ze deset let govorimo o rešitvi šolskega vprašanja,“ so povedali na Robu. Predlagali so, da bi za nižje ležeče kraje (Rob, Karlovica, Dvorska vas in po potrebi še drugam vozil večji avtobus, v višje in bolj oddaljene kraje bi vozil kombi in tako skrajšal učencem naporno pot v šolo.

Ugotovljamo, da se živina, ki jo vozijo iz teh krajev, vozi lepše in kulturnejše kot naši učenci. Otroci sedijo ali stojijo drug na drugem,

Načrt zgradb predvidenega mladinskega letovišča v Pacugu

Jedilni pribor iz odpadnega materiala

V podjetju IGO so prišli na originalno zamisel. Podjetje izdeluje pretežni del svojih izdelkov iz dragega nerjavečega jekla, katerega morajo uvažati. Pri proizvodnji izdelkov pa se vedno pojavlja odstotek odpadkov, ki so jim zaradi vi-

soke cene pločevine povzročali občutno škodo. Delno so to izgubo sicer krili s prodajo teh odpadkov, vendar je bila škoda še vedno precej velika.

Pri iskanju rešitve so pred kratkim prišli na idejo, da bi te odpadke sami porabili za izdelavo stranskih produktov. V kooperaciji s sorodnim podjetjem so pričeli izdelovati iz njih razne servise in jedilni pribor, ki ga še ni na našem trgu v zadostni količini. Nekaj materiala pa so porabili za dodatne dele svojim izdelkom, ki so bili do sedaj napravljeni iz raznih plastičnih mas in s tem bolj podvrženi raznim okvaram.

V podjetju so povedali, da teh izdelkov ne bodo izdelovali serijsko, pač pa samo toliko, da krijejo največje potrebe.

S tem so dokaj uspešno in zadovoljivo rešili problem odpadnega materiala, saj stane kg pločevine 2500 dinarjev, kg odpadkov pa največ 200 dinarjev. Zasluga za to koristno novost je predvsem v marljivem in delovnem kolektivu, ki se je iz zelo majhne ključavničarske delavnice s 15 zaposlenimi sorazmerno hitro razvil v sodobno podjetje s preko 2500 zaposlenimi. Njihovi izdelki so kvalitetni in na tržišču zelo zaželeni, zaradi česar ni čudno, da se je ta marljivi kolektiv prebil na vrh jugoslovskega tržišča.

LOJZE SEVER

IGO ZA SKOPJE

Lanskoletna bilanca v podjetju IGO je pokazala, da so uspešno izpolnili predvidene naloge. Njihov bruto dohodek je dosegel milijardo 315 milijonov dinarjev, kar ni malo za kolektiv, ki se je šele pred kratkim razvil iz male ključavničarske delavnice.

Po letošnjem planu naj bi znašal bruto dohodek že milijardo 430 milijonov dinarjev ali 115 milijonov več kot lani.

Ze v začetku leta so sklenili zelo uspešno pogodbo z Zelezarno Skopje za obrat družbene prehrane z zmogljivostjo 7000 ljudi. Samo za to veliko delo znaša bruto dohodek 150 milijonov dinarjev.

Nadalje imajo v programu še izdelavo artiklov, katerih ni na našem tržišču, vendar je po njih veliko povpraševanje, več pozornosti pa bodo posvetili osvajanju novih izdelkov, za katere ni potrebno uvažati surovin.

Serijsko proizvodnjo — le-ta zavzema 25% celotne proizvodnje — bodo še povečali.

Nekaj svojih artiklov predvidevajo za izvoz na Vzhod.

trgajo obleko in šolske potrebščine, sprevednik se trudi stisniti v avtobus preveliko število šolarjev, pri čemer tudi njega mine potrpljenje. (Veasih trga po več kart za eno vožnjo in podobno.)

Učenci vstajajo zjutraj ob petih ali še prej ter pešajo po eno uro do avtobusa. Domov prihajajo med 14. in 17. uro, če ima avtobus zamudo, pa še kasneje. Zakaj morajo čakati po pouku na avtobus po dve, tri in štiri ure? 262 učencev je oddaljenih več kot pet kilometrov in bi potrebovali prevoz. (To je 75% vseh učencev na šoli.) Vemo, da večina zjutraj ne zajtrkuje, od utrujenosti ne morejo kositi in je polovica učencev podhranjenih. Tudi enolončnica v šoli ne reši problema.

nekvalitetne surovine, kar povzroča prekoračitve dobavnih rokov.

Vendar v kolektivu upajo, da bodo tudi to ugodno rešili in v celoti izpolnili naloge.

Skrb za kadre v horjulski EMI

Tovarna Iskra presenetljivo lepo skrbi za izobraževanje zaposlenega kadra. Lani so za notranje izobraževanje (dopisna šola, večerna šola) izdali skoraj dva milijona dinarjev. V tem znesku pa ni vkalkulirana vsota za 44 štipendistov, ki jih tovarna štipendira na visokih, srednjih in strokovnih šolah. Razveseljivo je, da so vsi ti štipendisti doma v neposredni okolici Horjula.

Za zaposlene v Iskri, ki še vedno nimajo stanovanj, so na seji tovarniškega DS sklenili, da bodo prispevali iz sklada skupne porabe del potrebnih sredstev za izgradnjo novega šestorčka. V njem bi dobilo svoj prepotrebni življenjski prostor osem družin.

Za enkrat je težava v tem, da se urbanisti ne strinjajo s predlaganimi načrti. Zahtevajo namreč, da bi na mesto šestorčka postavili šest ali pa osem samostojnih hišic.

Na seji so tudi sklenili, da bodo tudi za krajevnega zdravnika pripravili novo stanovanje.

JOŽE JESIŃ

Ena šola v treh poslopih

V Horjulu imajo izredne težave s šolo, ali bolje s šolami, saj imajo pouk v treh poslopih. Del pouka imajo v že dotrajani šoli, stari okoli 70 let, del v Gasilskem, del pa v Prosvetnem domu, ker se kraj vedno bolj razvija. Levji delež tega razvoja gre na račun podjetij Elektromike in LIP, ki vključujeta v podjetje vedno več novih delavcev. Le-ti se tukaj naseljujejo z družinami in je že sedaj viden velik porast šolsko-obveznih otrok. Zaradi tega je nova šola nujno potrebna.

REPORTAŽA O „ČRNEM NASELJU“ OB CESTI V MESTNI LOG — O BIVALIŠCIH, V PRIMERJAVI S KATERIMI SO „KLASIČNE“ BARAKE RAZKOŠNE VILE

LJUBLJANSKI HARLEM

V poročilu gradbene inšpekcije Obs Ljubljana-Vič-Rudnik, ki je bilo že večkrat predmet razprave na naši občinski skupščini, je rečeno o črnih gradnjah in graditeljih tole:

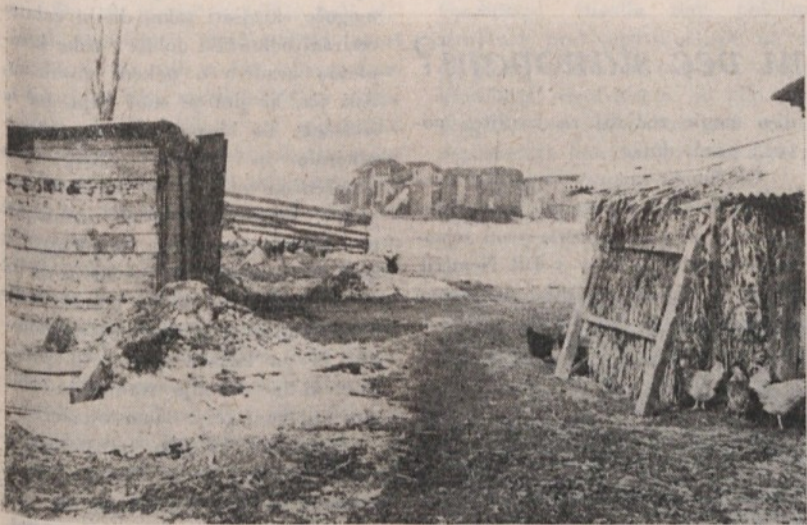
— Ob pregledu je bilo ugotovljeno, da je največ kršilcev pri gradnji stanovanjskih hiš iz vrst delavecev in uslužbencev z manjšimi prejemki. Kupna moč teh ljudi je nizka in si ne morejo zagotoviti finančnih sredstev, ki bi jih uporabili kot polog za najetje posojil za nakup stanovanja. Tako se posamezniki odločajo za gradnjo manjšega, bolj primitivnega, zidanega ali lesenega stanovanjskega objekta na periferiji mesta...

Taki „primitivnejši“ stanovanjski objekti, ki jih je na območju naše občine zraslo lani okrog 150, zelo motijo urbaniste pri njihovem načrtovanju novih, komunalno in urbanistično urejenih naselij. Hkrati pa je v številnih primerih prav počasnost teh „urbanističnih načrtovalcev“ kriva, da ljudje ne dobe regularnih dovoljenj za gradnjo in začno graditi kar brez njih.

Na Viču je nekaj črnih naselij, ki so res „črne“ pike na zemljevidu naše občine. Harlem, del Sibirije, London, del Galjevice in del Kozarij so iz „zgradb“, ki nikakor ne sodijo na mestno območje. In vse več jih je. — V njih pa žive ljudje, ki so prišli kdo ve od kod, ljudje, ki delajo (ali pa tudi ne) v tovarnah in pri gradbenih podjetjih, ki pa so kljub svojim slabim navadam in revščini vendar ljudje...!

Ce se s trolejbusom zapelješ do viške osemletke in greš potem po cesti, ki pelje mimo nove tovarne vijakov, opaziš sredi polja med dre-

ima zelo lepa vrata. Okno je zamašeno s papirjem in cumjami. Tudi v šesti stanujejo ljudje. Potem se pa začno drvarnice, enake hišam.

Tako se začne: najprej si zgradijo bivališče, v primerjavi s katerimi so barake razkošne vile, nato pa kolnejo občino in podjetje, da jim ne zagotove človeških življenjskih pogojev. Točno poznamo vso problematiko Sibirije, ki je nastala podobno kot ta nova Sibirija. Komaj smo po desetletjih z naše zavesti za silo izbrisali to naselje kot pojem za revščino, že je zraslo novo. Kot se zdi predlog nečloveški, bi prav zato kazalo, da občina proti tem naseljencem ukrepa najostreje in naredi uslugo sebi, okoliškim prebivalcem in ne v najmanjši meri prebivalcem Harlema samim.

vesi skupino barak, ki te takole od daleč spominjajo na kakšno majhno panonsko vas.

In res je skoraj tako, kot misliš! Tam je vas, prava majhna vasica, ki pa le ni kot druge vasi.

Pravijo ji Harlem... kot znancu črnemu naselju v New Yorku.

Druga baraka je skoraj nova. Meri približno petkrat pet metrov.

Tretja je najslabša. Stisnjena je med drugo in četrto. V njej stanujejo trije ljudje. Zakonca z majhno punčko. Četrta je črna. Preoblečena je s strešno lepenko in je najboljša. Ima celo okna s stekli. Peta je najvišja. Je iz neposkobanih desk in

Pred hišami je vodovodna pipa, kjer si vsi točijo vodo.

— Kdaj boste podrli te preklete barake? — je vprašal starejši mrki mož. — Kdaj boste uredili cesto do nas in luč...

Potem so vsi dolgo molčali. Spregovorila je neka ženska:

— Romunski Vlahi smo. Slišali smo, da tu v Sloveniji ljudje dobro žive. Na odpadu smo kupili ta voz.... Vrnili se bomo!

Srečno 1965

Baraka, do katere sem prišel, je bila dolga vsaj dvajset metrov. Če bi zapihal malo močnejši veter, bi jo podrli. Dvomim pa, če bi med ruševinami uspeli najti vsaj eno uporabno desko.

Na enih od dveh vhodnih vrat na zahodni strani barake je bilo zapisano: „Srečno 1965“. Verjetno je bilo mišljeno tako: „Zdrži še malo, naša stara...“

Sprehodil sem se mimo razpadajočih sten, mimo oken, ki nimajo stekel v okvirjih, mimo trdno zaprtih vrat in nisem si upal potrkati. Ko sem na koncu barake zavil, da bi si jo ogledal še z druge strani, sem obstal pred številnimi kokošnjaki in drvarnicami. Hlevčki za kunce, opaženi s koruznimi stebli, so pripovedovali, da so ljudje, ki tu žive, nedavno tega prišli z dežele.

Neka vrata so se odprla in slabo oblečeno dekle z rokami pod predpasnikom je prišlo pogledat tujca.

— Zima je. Mrzla zima. Ali mislite, da bo še dolga? — je vprašala.

— Ze dolgo stanujete tu? — sem hitro vprašal.

— Dolgo, je rekla, kam naj pa grem. Mnogo nas stanuje tu: mislim, da nas je 72.

— Od kod pa so ti ljudje? Kje pa delajo?

— Od vsepovsod. Tamle, je pokazala, je precej ljudi, ki govore vsem nerazumljiv jezik. Od romunske meje so doma.

Potem je počasi odšla proti zidani stavbi, slab streljaj od barake. V njej je skupni WC.

Dobra garaža ob slabih barakih

Presenečen pa ni bilo še konec! V „centru“ naselja, sem opazil na tleh sveže sledi avtomobilskih gum. Pogledal sem, kam vodijo, in oči so se mi ustavile na dokaj dobri garaži.

— Lastnik avtomobila stanuje tamle, mi povedo, v tisti najslabši baraki. Zdaj ga ni doma.

Začudil sem se: kaj ne bi lastnik avtomobila naredil bolje, če bi avto prodal in denar investirjal v novo stanovanje?

In še drugi kontrast: na strehi razpadajoče barake, ki je za spremembo od drugih lepo pobeljena, stoji visoka televizijska antena. Res, vsak človek ima pravico do televizije (in še do marsičesa drugega), vendar v tem okolju antena naredi vendarle nenavadno čuden vtis.

Vrsta stanovanj na „glavni ulici“ se začne s starim cirkuškim vozom na visokih kolesih.

Naslov:

Cesta v mestni log 64

Deklica, ki je čepela ob zadnji baraki, se je igrala z razglednicami. Na eni od njih je bil z okorno roko zapisan naslov: Cesta v Mestni log 64 (v baraki).

Morda je v svoj kraj poslala fotografijo novega doma. Seveda le bolj od daleč, da je lepše...

Od daleč spominja viški Harlem na pravo vasico. Le preveč vranov leta nad njo. Pa ti se itak ne vidijo. Zlasti na razglednicah ne.

In še kratek prilog

Je vsemu temu kriva družba? Menimo, da ne!

So temu krivi ljudje iz barak? Tudi oni ne povsem.

Kdo pa?

EVGEN JURIC

ALI JE BILA UKINITEV 10 STRELSKIH DRUŽIN UPRAVIČENA?

Zadetek v strelske družine

V OBCINI SAMO SE PET STRELSKIH DRUŽIN

Te dni so vodstva strelskih družin — Polhov Gradec, Velike Lašče, Mokre na Igu, Brdo pri Ljubljani, Dobrova ter ljubljanskih strelskih klubov Marjan Novak, Tehnik, Tobačna tovarna, Kolezija in Elektra — prejela pismene odločbe, s katerimi občinski strelski odbor pri občinski skupščini Vič-Rudnik ukinja ta strelska društva — z motivacijo popolne nedelavnosti.

Po tem ukrepu občinskega strelskega odbora, ki ga je ta sprejel na svojem zadnjem plenumu, dne 5. novembra 1964. leta, ostane v naši občini samo pet strelskih družin; strelska družina Diopler, ki sodi med najboljše v državi, SD Rajko Skapin iz Rožne doline, SD Gradbeni tehnik, ki deluje v internatu gradbene srednje šole, novoustanovljena strelska družina kolektiva gozdnega gospodarstva iz Ljubljane ter strelsko društvo Kurešček iz Zelimelj.

Med strelci in prijatelji streljanja je ta vest vzbudila veliko začudenje. Mar res ni bilo druge rešitve, kot je ta, morda nekoliko preveč drastičen ukrep, ki ga je izrekla strelska občinska zveza? Ali je bilo dovolj storjenega za to, da bi delo po teh strelskih družinah spet oživel?

Udeležil sem se zadnje seje občinske strelske zveze, na kateri sta bila navzoča njen predsednik ing. Milan Simič ter tehnični sekretar Stojan Kežar. Na postavljena vprašanja, ki so zadevala ukinitve desetih strelskih družin, sta med drugim povedala:

— Stališče, ki ga je zavzela naša zveza, je popolnoma pravilno. Naredili smo vse, kar je bilo v naši moči, da bi delo po družinah spet zaživel. Naleteli smo na nezainteresiranost društvenih vodstev, ki niso prirejala niti občnih zborov, kaj še, da bi se družine udeleževale tekmovanj, za katera smo jim vedno pošiljali vabila. Tudi osebni stiki z ljudmi po teh društvih niso pomagali. Začnimo pri polhograjskih strelcih. Dali smo jim vzpodbudo za organizacijo občnega zbora in jih v ta namen dvakrat obiskali. Zaman. Občnega zbora ni bilo. Niti odziva na vabila za tekmovanje ne. V Velikih Laščah smo intervenirali celo pri predstavnikih ZK, da bi oni vplivali na delo strelcev. Razmere v strelski družini se niso izboljšale. V Tobačni tovarni je od vseh strelcev ostal samo eden, čeprav imajo urejen prostor za streljanje, na katerega pa imajo vstop samo člani kolektiva. Odstopili bi ga lahko v uporabo kateremu od okoliških šolskih strelskih društev. Podobno stanje je v SD Elektra. Od 56 registriranih strelcev je ostal samo predsednik. Imeli so lepo dvorano, ki je bila last strelske družine, vendar so jo morali zaradi nedelavnosti prepustiti drugim. Take in podobne razmere so vladale tudi v ostalih SD.

— Zakaj je bila ukinjena strelska družina Mokre na Igu? Znano je, da se je pred leti lotila izgradnje lastnega strelišča.

— Če posežemo nekaj let nazaj, ko so izanski strelci začeli graditi strelišča in s svojim prostovoljnim delom ter materialnimi dobrinami vložili okoli 15 milijonov dinarjev vrednosti, moramo priznati, da so bili izredno delavni. Sredstva so prispevali tudi UROJ, ZB, SZDL TD Partizan, nekaj pa tudi Strelska zveza Slovenije in lovsko društvo, tako da se je vrednost nedograjenega

objekta približala 35 milijonom dinarjev. Ko je manjkalo še dvajset milijonov dinarjev za dokončano dograditev, so se dela ustavila. Ponudila se je Narodna obramba in drugi pri občini Vič-Rudnik.

Strelci so bili užaljeni, ker je bilo njihovo delo pozabljeno in strelska družina Ig Mokre, se ni več pojavljala na sestankih občinske strelske zveze, tako da je ta izgubila vsak stik s to strelsko družino.

— So bila vsa društva, ki so prenehala delovati po sklepu vašega plenuma, takoj obveščena o tem, da niso več člani strelske zveze?

— Nezainteresiranost strelcev v teh družinah se kaže tudi v tem, da na trikratno pismeno sporočilo, da družina preneha delovati, ni bilo nobenega odziva.

Da bi dobili popolnejšo podobo, smo za mnenje o trenutnih razmerah, ki vladajo v vrstah naših strelcev in o odločitvi občinske strelske zveze vprašali tudi predsednika strelske zveze Slovenije Jožeta Klanjška, ki nam je povedal:

— Vodstvo občinske strelske zveze pri vaši občini je zadnji dve leti pokazalo premalo povezanosti z osnovnimi strelskimi družinami, katere niso dobile pri občinski zvezi prave zaslombe. Premalo skrbi je bilo posvečeno tudi republiškim reprezentantom. Mnenja sem, da tudi razpoložljivi denar ni bil najbolje porabljen. Sedaj, ko prehajamo na to, da bi polagoma ukiniteli okrajne strelske zveze (v mariborskem okraju že ukinjene) in se bo vsa njena dejavnost prenesla na občinske strelske zveze, bo morala biti vez med SZS in občinskimi strelskimi vezami zelo trdna. V vodstvu pa bodo morali biti ljudje, ki bodo sposobni obdržati trdne stike s posameznimi strelskimi družinami.

Sekretar okrajnega strelskega odbora Anton Švajger pa je dejal:

— Sklep občinskega strelskega odbora je bil nekoliko preveč administrativen. Vemo, da strelska družina zamre, potem pa zopet zaživi. Te družine naj bi se priključile močnejšim strelskim kolektivom in ne, da se enostavno likvidirajo.

Mnenja o tem so deljena. Občinska strelska zveza zagovarja svoje odločitve s tem, da se društva niso odzivala njihovim vabilom na tekmovanja in da nobeno od teh društev ni imelo občnega zbora. Prav bi bilo, da tudi strelci iz teh društev povedo svoje mnenje. Morda vse skupaj le ni tako tragično. Morda pa člani družin le niso čisto brez volje do streljanja?

Razmisliti je potrebno tudi v tem, da odločitev občinske strelske prihaja v času, ko je občinska skupščina priporočila združitve občinske strelske zveze v zvezo za telesno kulturo in uvrstila strelstvo med tiste športne zvrsti, katerih dejavnost bo prav v letošnjem letu še posebno podprla.

LADO LUCU

SPECIALIZIRANO TRGOVSKO PODJETJE Z GRADBENIM MATERIALOM

„GRAMEX“

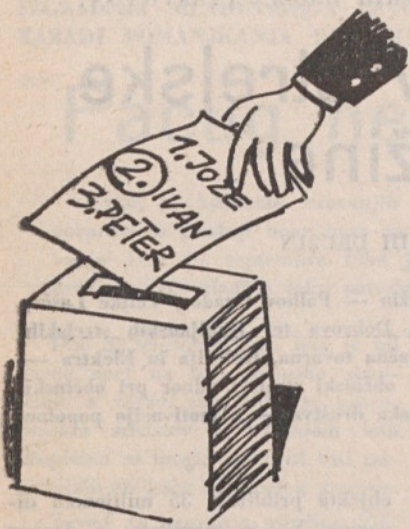
se priporoča in nudi vse vrste gradbenega materiala, sprejemata grosistična in detajlistična naročila.

Svoje prodajalne ima

v LJUBLJANI, v KURILNIŠKI 10a in v poslovalnici na LAVRICI

OB PREDNATRPAJANIH SEJAH OBČINSKE SKUPSCINE

Ob deseti točki dnevnega reda

Vedno večje pristojnosti, ki se prerašajo na občinske skupščine, so modile niz povsem tehničnih težav, ki postajajo že politične. O njih bo treba kmalu razmišljati in jih s primernimi ukrepi tudi odpraviti. V statističnem poročilu, ki ga je izdala skupščinska pisarna, piše, da je bilo na vsaki seji povprečno 10,4 točk dnevnega reda, čeprav so številne od teh postranskega značaja. Če traja razprava o vsaki točki povprečno pol ure, traja seja pet ur, kar je za

večino ljudi prevelik napor. V povprečno pol ure se razpravlja in sklepa o važnih zadevah, ki se pogosto tičejo razvoja cele občine. V povprečno pol ure morajo izmenjati odborniki svoje misli in predloge. Zelo obširni dnevni redi više kot bič nad glavami skupščinskih odbornikov. Preveč točk dnevnega reda vodi v površnost in formalizem.

Teden dni pred sejo dobe odborniki ciklostirano gradivo, ki jih podrobneje seznanja s problematiko posameznih točk dnevnega reda. Gradivo ima redkokdaj manj kot 30 tipkanih strani. Če ga odbornik here kot roman, mu vzame to poldrugo uro časa. Če pa se hoče resnično poglobiti v gradivo, porabi za vsako

stran najmanj petnajst minut. To pa zneso že kakih sedem ur ali pa celo popoldne.

Težava je tudi v tem, da se zaradi neenotnosti področij (del je povsem kmetijski, del pa povsem mestni) pogosto križajo tudi interesi odbornikov. Oni iz Horjula verjetno nimajo interesa reševati problemov na primer Trnovega ali pa Turjaka. Če k temu prištejemo še do nedavnega zelo slab zrak v premajhni sejni dvorani, miniaturne mize in ropot s Tržaške ceste, dobimo dokaj jasno podobo stanja, v katerem morajo delati naši skupščinski odborniki.

Skupščina prihaja v nekakšen nesporazum sama s seboj. Njene naloge

so čedalje večje. Kopiči se čedalje več gradiva, ki bi ga morala reševati, seje bi morale biti zatorej daljše in pogostejše. V isti sapi pa ugotavljamo, da je odbornikom čedalje bolj dragocen, da se jim mudi nazaj v podjetje, kjer jih pri ganjajo nove in nove naloge.

Zaradi vsega tega bo najbrž treba iskati primernejše in elastičnejše oblike skupščinskega dela. Zelimo, da bi o tem razmišljala tako skupščinska uprava kot odborniki in da bi prek Naše komune povedali vse svoje predloge.

Mogoče bi bilo treba iskati možnosti za skrajšanje števila točk in dolžine sej tako, da bi več končnih odločitev prepustili svetom in komisijam. Ciklostirano gradivo bi bilo mogoče skrajšati tako, da bi zainteresirani odborniki dobili v roke kompletno gradivo o nekem problemu, tisti pa, ki jim je snov tuja, pa le izvleček. To bi pa verjetno zakomplicalo in povečalo obseg dela skupščinske pisarne in upravnih organov. Verjetno bo treba razmišljati o celotni organizaciji skupščinskega dela in uporabiti vsa sredstva, da bi se seje skrajšale in bi postala delo naše skupščine učinkovitejše. Morebiti bi pa kazalo spremeniti predpise, ki ne dovolijo svetom in drugim organom večje samostojnosti?

Razmisliti bi bilo treba tudi o vsebini dnevnih redov. Deset točk ne predstavlja nič posebnega, če gre pri vsaki točki za nevažne stvari. Bolj zamotano je, če obsega dnevni red razpravo in sklepanje o družbenem planu, hkrati pa predvideva štiri ali štiri točke. Kadar gre za izredno važne stvari, bi veljalo sklicati skupščino zaradi ene same točke.

Morda pa bi preobsežni dnevniki redi odpadli sami po sebi, če bi bili odborniki dovolj predinformirani, po možnosti v variantah. Tako bi zaradi večjega poznavanja stvari razpravljalo in povedalo svoje mnenje več ljudi, s čimer bi se hkrati (kot na primer pri razpravi o črnih gradnjah) poglobila vsebina, tehtnost in dokončnost sklepov.

Z dobro predinformiranostjo bi se dosegla najbrž tudi enotnost stališč. V luči vsestranske kratke in jedrinate informacije bi lahko odborniki kaj hitro ocenili, ali je važneje, da na primer asfaltiramo ceste in da se s tem odpovemo eno ali dvoizmen-skemu pouku v šolah, ali pa, da za vsako ceno zagovarjamo svoj lokalni interes.

Odločimo se, da bomo na eni izmed naslednjih skupščinskih sej dali kot 11. točko dnevnega reda: Razprava in sklepanje o metodah skrajšanja skupščinskih zasedanj!

PETER LIKAR

„Naša komuna“, glasilo izdajateljske skupnosti lista občinskega odbora SZDL Ljubljana-Vič-Rudnik. — Predsednik izdajateljskega sveta Sergej Vošnjak. — Izhaja mesečno. — Uredja uredniški odbor: Danilo Emeršič (predsednik), Sergej Epih, Boris Markovec, Peter Likar, Vlado Firmar, Darko Perovšek in Jože Jesih. — Glavni in odgovorni urednik Peter Likar. — Uredništvo in uprava: Ljubljana, Trg MDB 7/I., telefon št. 22-454. — Tekoči račun pri NB Ljubljana št. 600-18-608-25. — Celoletna naročnina 400 din, polletna 200 din, in je plačljiva vnaprej. — Tisk Tiskarne šolskih delavnic tehniških šol v Ljubljani.

Resolucija naj bo preciznejša

Nadaljevanje s 1. strani

treba nujno zagotoviti možnost najejmanja dolgoročnih kreditov za vse vrste urejanja in priprave zemljišč pred pričetkom industrijske pa tudi ostale gradnje stanovanj.

Nadalje so govorili o zaostalosti mehanizacije naših gradbenih podjetij in o plačah v gradbeništvu.

Ponovno se je v zelo problematični luči pokazala gradnja otroških vrtcev, za katere bi bilo potrebno pripraviti program etapne gradnje.

V razpravi so med drugim nakazali tudi neskladja med razvojem stanovanjske izgradnje in sedanjimi službeno-ekonomskimi odnosi. Diskutanti pa so govorili tudi o problemih okrog kreditiranja vzdrževanja obstoječega stanovanjskega fonda.

K osnutku resolucije o nadaljnjem razvoju sistema stanovanjskega gospodarstva so dali več pripomb, v katerih se sicer strinjajo za decentralizacijo sredstev, vendar morajo biti v resoluciji stališča obdelana tako, da bo zagotovljena ustrezna izdelava zakonov v smislu načelnih pripomb. Nadalje so imeli pripombe k soudeležbi delovnih organizacij in pričakovalcev stanovanj o minimalni obrestni meri, ekonomski najemnici, o subvencioniranju stanarin, o gospodarjenju s stanovanjskim fondom, o komunalni in urbanistični dejavnosti, o graditvi sekundarnih objektov (šole, servisi, vzgojno-varstvene ustanove), o upokojevcih invalidov ZB in se zavzemali za reševanje stanovanjskih problemov članov družbeno-političnih kolektivov.

Komunisti - odnos do bistvenih vprašanj

Nadaljevanje s 1. strani

odvisni od tega, kakšno delovno mesto kdo zaseda ter od subjektivne ocene posameznikov, premalo pa je nagrajevanje odvisno od njihovega lastnega delovnega uspeha.

V obstoječih delitvenih odnosih med politično teritorialnimi skupnostmi naša občine ne razpolaga z znatno večjimi materialnimi sredstvi, kot v preteklih letih, in ta ne bodo zadoščala za kritje vseh naraščajočih družbenih potreb. Zato bo potrebno na čim bolj javen in demokratičen način na zborih volivcev in drugod razpravljati in odločati o tem, katerim problemom bo v reševanju in odmerjanju materialnih sredstev treba dati prednost.

Vse probleme v zadovoljevanju družbenih potreb in izboljšanju materialnega položaja družbenih služb bo mogoče reševati le s tesnim sodelovanjem vseh delovnih organizacij in komune. Pri tem pa morajo biti predvsem komunisti nosilci enotnih gledanj, ki vodijo v usklajevanje kolektivnih interesov in družbenih interesov v komuni. S svojim družbenim vplivom in osveščanjem delovnih ljudi moramo predvsem komunisti prispevati k spoznanjem, da so družbene potrebe občanov v komuni, šolstvo, varstvo in vzgoja otrok, zdravstvo in socialno varstvo ter podobno naša skupna skrb, to je skrb delovnih organizacij in komune.

V razvijanju in krepitvi samopravljavanja v komuni predstavljajo zbori volivcev pomemben faktor. Zato se moramo odločneje zavzemati, da se obogati vsebina zborov volivcev

z razpravljanjem o vseh tistih pomembnih vprašanjih, ki zadevajo naš družbeni standard občanov v komuni. Dosledno moramo vstrajati tudi pri tem, da bodo pri odločitvah občinske skupščine in njenih organov upoštevana mnenja in predlogi zborov volivcev in širšega kroga zainteresiranih občanov.

*

V novi občinski komite so bili na osnovi številnih predlogov, pri čemer so sodelovale vse osnovne organizacije, izvoljeni naslednji tovariši:

Alojz Arh, Hinko Bratož, Janez Čebulj, Marjan Dolenc, Marija ing. Gruden, Darko Kolenc, Slavko ing. Korbar, Janko Kušar, Vidojka Kozak, Lovro Logar, Jože Logar, Darko Perovšek, Janez Plečnik, Anton Rebozu, Jože ing. Setnikar, Jože Slivnik, Franci Skof, Marjan Tomšič, Boris Trampuž, Veronika Poljak, Marjan Virant, Stane Vrtič, Peter Vrhunc, Pavel Zdešar in Elizabeta Žgajnar.

Za delegate na V. kongresu pa so bili izvoljeni:

Alojz Arh, Viljem Belič, Franc Borštnik, Angela Bratko, Hinko Bratož, Anton Ferbežar, Zinka Jakoš, Marjanca ing. Kobe, Slavica Kumar, Janko Kušar, Jože Logar, Mira Mihečič, Milan dr. ing. Osredkar, Marija Pavček, Jože Pečarič, Marjan Sadar, Dušan ing. Sajovic, Veronika Poljak, Franjo Turk in Pavel Zdešar.

Po končani konferenci se je občinski komite sestal na prvo sejo ter ponovno izvolil političnega sekretarja Janka Kušarja in sekretarja Darka Perovška.

Mar za borce res ni več stanovanj?

Nadaljevanje s 1. strani

V razpravi so pogosto omenjali tudi neprimerne urbanistične rešitve po posameznih krajih in soseskah in težave, ki jih imajo borci, ko hočejo graditi hiše.

Grajali so tiste organizacije, ki niso imele letnih konferenc in se

niso mogle zediniti za izvolitev novega predsednika.

Ob koncu razprav so poslali zveznemu odboru združenja borcev Jugoslavije protestno pismo proti zastaranju vojnih zločinov v DR Nemčiji.

Za novega predsednika občinskega odbora ZB je bil izvoljen tovariš Stane Vrhovec.

Z občinske konference ZB

Pregled dohodkov in izdatkov Naše komune za leto 1964

DOHODKI:

1. Dotacija Obs Vič-Rudnik	2.950.000.—
2. Dotacija ObO SZDL	207.000.—
3. Dohodki od naročnine	178.920.—
4. Dohodki od izdajateljske skupnosti	285.000.—
5. Dohodki od oglasov	1.376.086.—
Skupaj dohodki	4.997.006.—

IZDATKI:

1. Plača s prispevki	1.053.721.—
2. Avtorski honorarji, bruto	577.378.—
3. Dnevnice, potni stroški	81.040.—
4. Pisarniški material	5.205.—
5. Stroški banke	18.796.—
6. PTT stroški	64.783.—
7. Prevozi	158.440.—
8. Sklad za Skopje 2% od materialnih izdatkov	41.842.—
9. Oglas v Delu	23.400.—
10. Tiskanje	2.899.750.—
11. Klišejci	438.340.—
12. Ostali stroški	14.245.—
Skupaj izdatki	5.376.910.—

Saldo 1. I. 1964 — banka	756.586.—
— blagajna	3.699.—
Dohodki 1964	4.997.006.—
Izdatki 1964	5.757.291.—
Saldo 31. XII. 1964	380.381.—